Strateški plan zajedničke poljoprivredne politike (SP ZPP) 2023-2027

9 specifičnih ciljeva ZPP EU i glavni principi politike za sve zemlje članice,
Strategija poljoprivrede do 2030

23.09.2022.

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
ZADRUGE I DRUŠTVENO PODUZETNIŠTVO
PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.
Udio sufinanciranja: 90% EU, 10% HR
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja
Europska unija
Zajedno do fondova EU

ODRŽIVI
RAZVOJ

zadovoljavanje potreba sadašnje generacije, bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe

1987., UN, Bruntland komisija

Što treba održati?	Što treba razvijati?
Priroda	Ljudi
• Zemlja • Bioraznolikost • Ekosustavi	• Životni vijek • Obrazovanje • Pravičnost • Jednake mogućnosti
Gospodarstvo	Društvo
• Proizvodnja • Potrošnja • Zajednice • Kulture	• Grupe • Mjesta • Institucije • Društveni kapital • Države • Regije

Glavne sastavnice održivog razvoja

- stabilnost
  - prihodi
  - uštede
- ekonomija

- kulturološka raznolikost
  - kulturna baština
- jednake mogućnosti
  - ravnopravnost
  - socijalna prava

- strategije i planovi
- zagađenje (onečišćenje)
  - klima
  - resursi
- bioraznolikost i priroda

1992.
Rio de
Janeiro

Deklaracija i Akcijski program za 21. stoljeće
(**Agenda 21**)

2000.
Milenijska
deklaracija

2002.
Rio de
Janeiro
2012.

sveobuhvatni okvir za održivi razvoj do 2015.

definiranje budućih ciljeva održivog razvoja od 2015.

Agenda 21

AGENDA 21 - Preambula

"1.1 Čovječanstvo se nalazi pred odlučujućim trenutkom u svojoj povijesti. Svjedoci smo sve veće neravnopravnosti između naroda i unutar nacija, siromaštvo je u porastu, sve je više gladi, bolesti i nepismenih... Štoviše, ubrzano je onečišćenje ekosustava o kojima ovisi i naša dobrobit.“

Program promjena za 21 st. sa svj. Skupa državnika u Rio de Janeiru 1992.

*Prvi puta definirano koordinirano međunarodno djelovanje u **40 različitih područja** **zaštita tla, šuma, voda, zraka, održiva poljoprivreda i ruralni razvitak, očuvanje biološke raznolikosti, zbrinjavanje otpada**, itd.), te navodi **9 osnovnih društvenih grupa (žene, djeca i mladež, autohtono stanovništvo, nevladine organizacije, lokalne vlasti, radništvo i sindikati, poslovni svijet i industrija, znanstvenici i poljoprivrednici**), čije je djelovanje od ključnog značenja za održivi razvoj Zemlje.*

Ideja održivog razvoja je u usklađenosti gospodarskog rasta i prirodnih eko sustava. Standarde ljudskog života potrebno je temeljiti na mogućnostima prirodnog okoliša, bez iscrpljivanja resursa koji budućim generacijama moraju ostati neizmjenjene kakvoće i stupnja iskoristivosti.

8
MRC
(MDGs)

! 2015.

2000.
Milenijska deklaracija

2015.

AGENDA 2030 | **Promijeniti svijet**

New York

Program Ujedinjenih naroda o održivom razvoju do 2030. godine

- *nije pravno obvezujući dokument, ali su sve države članice UN-a preuzele na sebe političku obvezu provedbe Agende 2030.*

leave no-one behind

People
Planet
Prosperity
Peace
Partnership

! 2030.

LEAVE NO ONE BEHIND

17
Ciljeva održivog razvoja (SDGs)

Agenda 2030. – razvojni prioriteti Europske Komisije – Kohezijska politika i ZPP

Europski zeleni plan

Ekonomija koja radi za stanovnike

Europa pogodna za digitalno doba

Europski način života

Jača Europa u svijetu

Europska demokracija

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA

Ciljevi održivog razvoja – osnova razvojne poltike EU do 2030. i dalje

- Ciljevi održivog razvoja te holistički pristup, sastavni su dio političkog programa i ugrađeni su u različite dugoročne transformacije politike za sadašnje (2021.-27.) i slijedeća programska razdoblja razvoja Europske unije poput:
- **Europskog zelenog plana** sa njegovim **Investicijskim planom** - nove strategije rasta za transformaciju EU u pošteno, uključivo i prosperitetno društvo sa suvremenim gospodarstvom zasnovanim na znanju, resursima učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem nema neto emisija stakleničkih plinova 2050. godine, a koje štiti, čuva i poboljšava prirodni kapital EU-a te štiti zdravlje i dobrobit građana od rizika povezanih s okolišem.
- Zatim, **Europski propis o klimi** s ciljem da Europa **do 2050. godine** postane prvi klimatski neutralan kontinent, kao i **Plan za postizanje klimatskog cilja do 2030. godine** – ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana.
- Komunikacija: **Izgradnja digitalne budućnosti Europe**; digitalna tranzicija trebala bi biti u interesu svih, služiti ponajprije ljudima i poduzećima otvarati nove prilike. Digitalna rješenja ključni su čimbenik u borbi protiv klimatskih promjena i zelenoj tranziciji.
- Novi **Akcijski plan za kružno gospodarstvo** za čišću i konkuretniju Europu.
- Europska **Strategija biološke raznolikosti za 2030.** – vraćanje prirode u naše živote, koja je, između ostalih, izravno povezana sa **Strategija„od polja do stola“** za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav.
- **Europska agenda vještina za održivu konkurentnost, društvenu pravednost i otpornost** koja je postavila postavlja ambiciozne, kvantitativne ciljeve za usavršavanje (poboljšanje postojećih vještina) i prekvalifikaciju (osposobljavanje za nove vještine) koje treba postići u sljedećih 5 godina..
- **Komunikacija Komisije o uspostavi Europskog prostora obrazovanja do 2025. godine** koja jasno ističe kako je obrazovanje ključno za vitalnost europskog društva i gospodarstva. Ujedno, Komunikacijom Komisije o **Europskom istraživačkom prostoru (EIP) za istraživanje i inovacije** dalje se jača izgradnja zajedničkog znanstvenog i tehnološkog prostora za EU, stvaranje jedinstvenog tržišta za istraživanje i inovacije, poticanje slobodnog kretanja istraživača, znanstvenih spoznaja i inovacija te podupiranje konkurentnije europske industrije. To uključuje restrukturiranje europskog istraživačkog okruženja u smjeru veće prekogranične suradnje, tržišnog natjecanja na cijelom kontinentu, izgradnje kritične mase i koordinacije te poboljšanja nacionalnih istraživačkih politika i sustava.

Zajednička poljoprivredna politika

- Zajednički skup pravila koja reguliraju proizvodnju, prodaju i plasman poljoprivrednih proizvoda EU

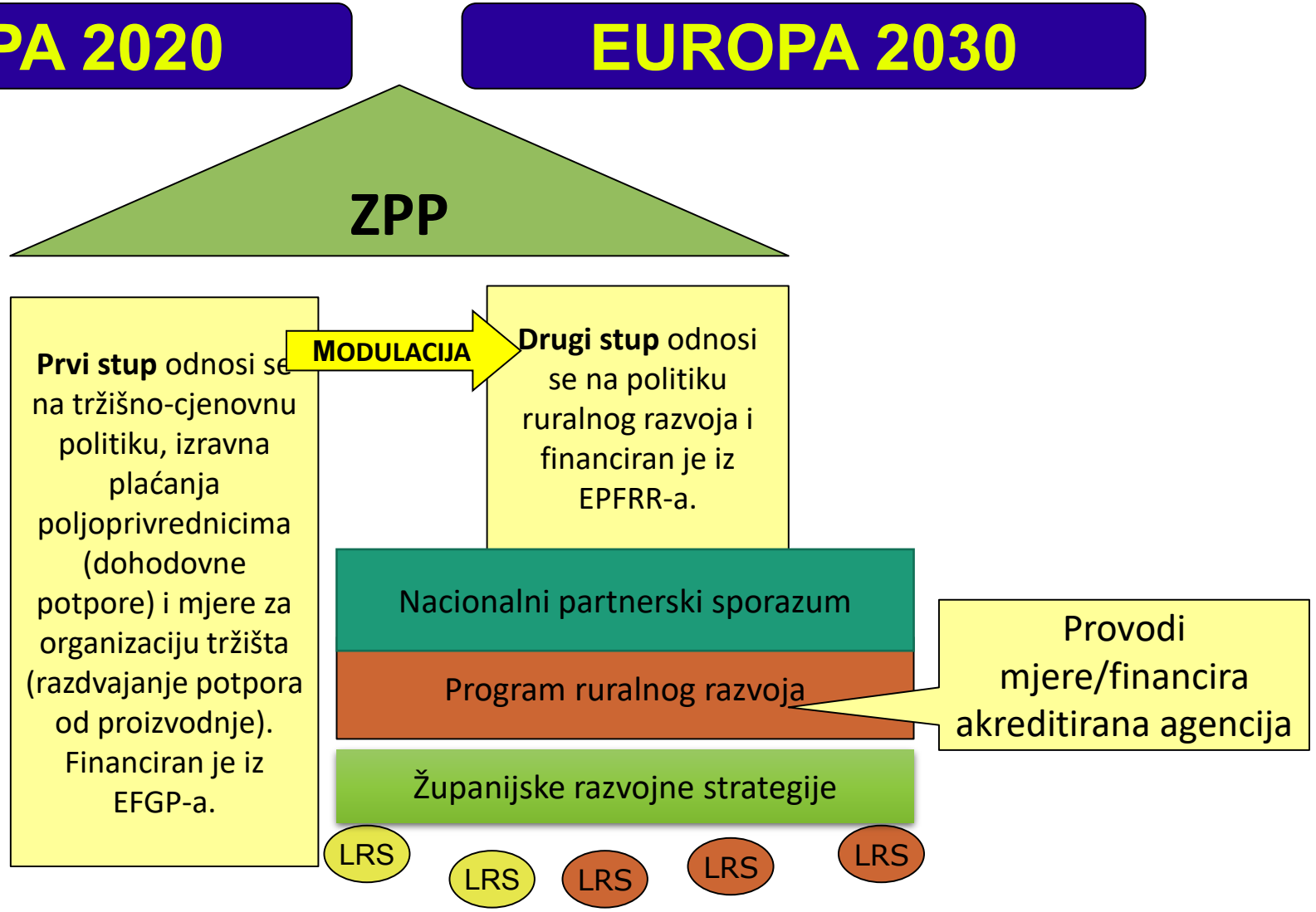

Europa 2020 i ZPP

PAMETNI razvoj:

- Podržava inovacije i razvoj vještina, zelene tehnologije i istraživanja
- Potiče socijalne inovacije

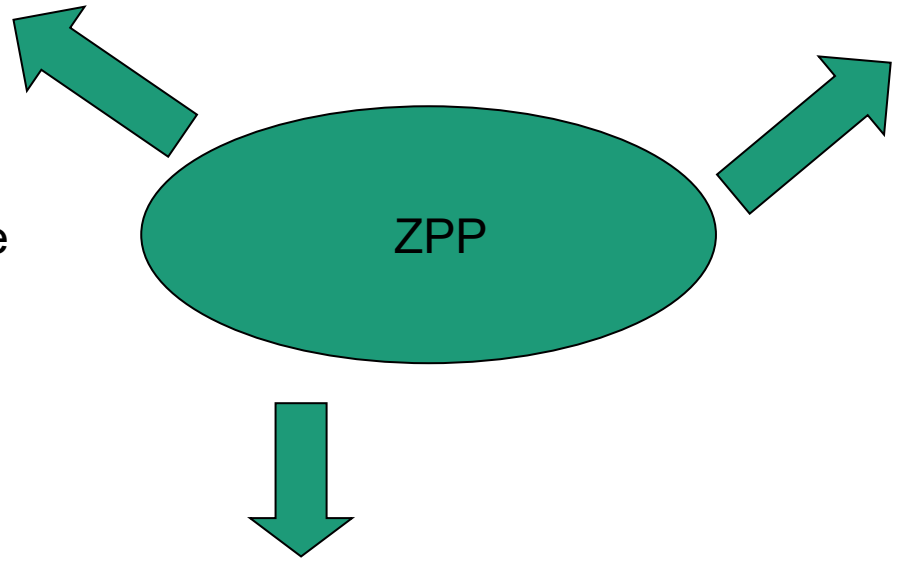

UKLJUČIV razvoj:

- Oslobađa/uključuje lokalne potencijale, diverzificira ruralno gospodarstvo te potiče razvoj lokalnog tržišta i zapošljavanja
- Otvara alternativne mogućnosti za restrukturiranje poljoprivrednih tvrtki

ODRŽIVI razvoj:

- Učinkovito koristi resurse i javna dobra
- Smanjuje emisije stakleničkih plinova, uključuje vezivanje ugljika i razvija bio energiju
- Održivo koristi zemljište/tlo i brine o očuvanju biološke raznolikosti

Ciljevi Zajedničke poljoprivredne politike do 2020.

- Unaprjeđenje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje;
- Osigurati održivo upravljanje prirodnim resursima i prilagodba klimatskim promjenama
- Ostvariti usklađen gospodarski razvoj ruralnih područja i ruralnih zajednica, uključujući stvaranje i očuvanje radnih mjesta.

Kako bi bila učinkovitija **politika ruralnog razvoja treba:**

- biti bolje koordinirana s ostalim EU fondovima
- osnažiti proces programiranja
- redivirati listu mjera

Okvir za provedbu politike ruralnog razvoja

Tri cilja i široki raspon mjera na raspolaganju Hrvatskoj

Konkurentnost poljoprivrede	Održivi razvoj	Uravnoteženi razvoj područja
• Prijenos znanja & savjetodavne službe, upravljanje gospodarstvima & usluge za revizalizaciju gospodarstva • Sheme za potporu proizvodnji poljop. i prehrambenih proizvoda s oznakom kvalitete • Ulaganja u fizičku imovinu • Ulaganja u razvoj šumskih područja • Grupe proizvođača	• Šumska područja & ublažavanje klimatskih prom. • Ekološka poljoprivreda • Obnova potencijala poljoprivredne proizvodnje uništenog prirodnim nepogodama • Agro-okolišne mjere (obavezno) • Natura 2000 i plaćanja u okviru Okvirne direktive o vodama • Dobrobit životinja • Suradnja • Upravljanje rizicima • Poluopskrbna gospodarst.	• Osnovni servisi/usluge i obnova sela u ruralnim područjima • LEADER • Plaćanja namijenjena područjima s prirodnim i ostalim teškoćama

Nacionalna ruralna mreža/tehnička pomoć

Okvir za ruralni razvoj od 2014. do 2020. godine

Strategija Europa 2020.

Zajednički strateški okvir (ZSO)
– uključuje EPFRR, EFRR, ESF, Kohezijski Fond i EFMR i odražava EU2020. kroz zajedničke tematske ciljeve koji trebaju biti ostvareni glavnim aktivnostima za svaki od fondova

Sporazum o partnerstvu
– nacionalni dokument koji opisuje namjensko korištenje sredstava iz fondova u svrhu postizanja ciljeva EU 2020.

Politika ruralnog razvoja: EPFRR

Ostali fondovi ZSO-a (EFRR, ESF, KF, EFPR)

***Inovacije, zaštita okoliša** i **klimatske promjene** su horizontalni ciljevi*

Prioriteti

- *Prijenos znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima*
- Jačanje konkurentnosti svih tipova poljoprivrede i gospodarske održivosti
- Promicanje organiziranja proizvodnih lanaca i upravljanja rizicima u poljoprivredi
- Obnavljanje, očuvanje i osnaživanje ekosustava ovisnih o poljoprivredi i šumarstvu
- Promicanje učinkovitog korištenja resursa i pomak prema smanjivanju emisija ugljika i razvoju otpornosti na klimatske promijene u sektoru poljoprivrede i šumarstva
- Promicanje socijalne uključenosti, smanjenje siromaštva i gospodarski razvoj u ruralnim područjima

Programi ruralnog razvoja

SADRŽAJ

ODOBRENJE I IZMJENE TIJEKOM PROVEDBE
PRIJELAZNO RAZDOBLJE (2021. i 2022. GODINA)
TRENUTNA ISKORIŠTENOST
KLJUČNI POKAZATELJI I REZULTATI

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA ZA RAZDOBLJE 2014.-2020. – odobrenje i početne ključne informacije

Odobren je Provedbenom odlukom Komisije **26. svibnja 2015. godine.**

Prvom verzijom Programa predviđen je **61 tip operacije** iz **36 pod-mjera** unutar **15 mjera**, uz mjere 20 „Tehnička pomoć“ i 18 „Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku“

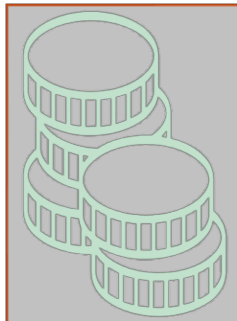

Ukupno dostupna sredstva u iznosu od **2,383 mlrd EUR**, od čega **2,026 mlrd EUR** EU sredstava

Provedba PRR RH započela je u listopadu 2014. godine, objavom natječaja za M5 „Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima.“

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske
-briga o okolišu kontinurano raste-

M10

Početak provedbe tipova operacije iz M10 „Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene”, podmjere 10.1.

Podmjera 10.1. „Plaćanja obveza povezanih s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama”	
Tip operacije	**Godina početka provedbe**
10.1.1: Obrada tla i sjetva na terenu s nagibom za oranične jednogodišnje kulture	2015
10.1.2: Zatravnjivanje trajnih nasada	2015
10.1.3: Očuvanje travnjaka velike prirodne vrijednosti	2015
10.1.4: Pilot mjera za zaštitu kosca (Crex crex)	2015
10.1.5: Pilot mjera za zaštitu leptira	2015
10.1.6: Uspostava poljskih traka	2015
10.1.7: Održavanje ekstenzivnih voćnjaka	2015
10.1.8: Održavanje ekstenzivnih maslinika	2015
10.1.9: Očuvanje ugroženih izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja	2015
10.1.10: Očuvanje suhozida	2017
10.1.11: Očuvanje živica	2017
10.1.12: Korištenje feromonskih, vizualnih i hranidbenih klopki	2018
10.1.13: Metoda konfuzije štetnika u višegodišnjim nasadima	2018
10.1.14: Poboljšano održavanje međurednog prostora u višegodišnjim nasadima	2018
10.1.15: Primjena ekoloških gnojiva u višegodišnjim nasadima	2018
10.1.16: Mehaničko uništavanje korova unutar redova višegodišnjih nasada	2018
10.1.17: Poticanje uporabe stajskog gnoja na oraničnim površinama	2021

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske
- briga o životinjama kontinuirano raste-

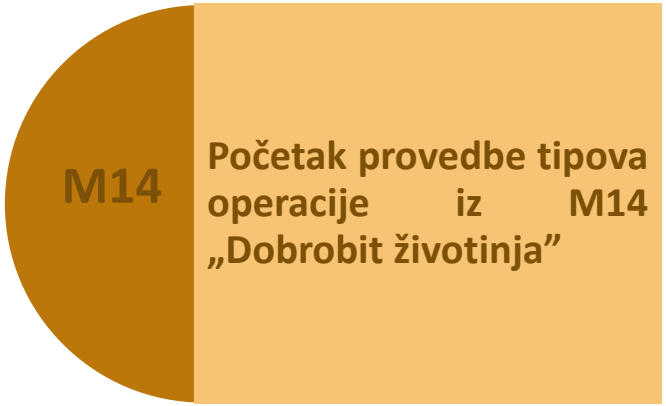

M14 „Dobrobit životinja”	
Tip operacije	**Godina početka provedbe**
14.1.1 - Dobrobit životinja u govedarstvu	2018
14.1.2 - Dobrobit životinja u svinjogojstvu	2018
14.1.3 - Dobrobit životinja u peradarstvu	2018
14.1.4 - Dobrobit životinja u kozarstvu	2019
14.1.5 - Dobrobit životinja u ovčarstvu	2019

IZMJENE PRR TIJEKOM PROVEDBE

1. i 2. Izmjena – 2016.

- jasnije i logičnije definiranje mjera 10 i 11. – olakšana provedba i kontrola
- izmjene u TOP-u 4.3.3. (opći troškovi)

3. Izmjena – 2017.

- dodana u M10 2 nova TOP-a: 10.1.10: Očuvanje suhozida i 10.1.11: Očuvanje živica; omogućeno kombiniranje M10 i M11

4. Izmjena – 2018.

- ključne izmjene su uvođenje Financijskih instrumenata, Mjere 14 „Dobrobit životinja", u M10 programirano je 5 novih TOP-ova

5. i 6. Izmjena – 2019.

- izmjene u 9 mjera u cilju poboljšanja provedbe
- u M14 uvedeni novi tipovi operacija - uvođenje sektora kozarstva i ovčarstva
- izmjene u kombinaciji M10 i M11

7. i 8. Izmjena– 2020.

- u najbitnijem dijelu odnosile su se na:
- smanjenje rezerve za uspješnost za Prioritet 5 i prebacivanje na uspješniji prioritet
- realokaciju sredstava po mjerama – izmjena Financijskog plana
- izmjenu Plana pokazatelja
- U tipu operacije 10.1.9. omogućena je potpora za novo priznatu izvornu pasminu svinja Banijska šara i kombinacija između tipa operacije 10.1.9 i mjere 14 Dobrobit životinja
- uvedena je Mjera 21 – potpore/COVID-19

9. Izmjena – 2021.

- osigurana dodatna sredstva za prijelazno razdoblje (2021. i 2022.):
- izmjena Financijskog plana i Plana pokazatelja;
- dodan novi tip operacije 10.1.17.
- pojednostavljeno je izvršenje obveza u više TOP-ova u M10;
- sredstva iz prijelaznog razdoblja za LEADER su povećana na 5%;
- u M14 izmijenjene obveze, povećane potpore

PRIJELAZNO RAZDOBLJE 2021.-2022.

Raspodjela dodatnih financijskih sredstava u PRR (EAFRD + EURI)

PRAVILA ZA KORIŠTENJE POTPORE U RAZDOBLJU 2014.-2020. PRODUŽUJU SE ZA 2 GODINE (2021. – 2022.)

NOVA SREDSTVA PO STARIM PRAVILIMA

Sredstva za ruralni razvoj u prijelaznom razdoblju

- **Višegodišnji financijski okvir (VFO) – EAFRD sredstva**
- **Plan obnove za Europu (Next Generation EU – NGEU) – EURI sredstva**

		EAFRD (u mil EUR)	EURI (u mil EUR)
Mjera	1	2	
Mjera	2	2	
Mjera	3	1	
Mjera	4	199	70
Mjera	5	12	
Mjera	6		55
Mjera	7	51	
Mjera	8	28	10
Mjera	9	2	
Mjera	10	57	
Mjera	11	27	27
Mjera	13	102	
Mjera	14	19	31
Mjera	16	2	
Mjera	17	40	
Mjera	18		
Mjera	19	30	
Mjera	20	24	8
Mjera	21		
	UKUPNO	598	201

ZPP RH 2021(2023) - 2027

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, Europski fond za jamstva u poljoprivredi

Vizija i strateški ciljevi strategije poljoprivrede

Proizvoditi veću količinu visokokvalitetne hrane po konkurentnim cijenama, održivo upravljati prirodnim resursima u promjenjivim klimatskim uvjetima te doprinijeti poboljšanju kvalitete života i povećanju zaposlenosti u ruralnim područjima.

Strateški cilj 1.
Povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora

Strateški cilj 2.
Jačanje održivosti i otpornosti poljoprivrede na klimatske promjene

Strateški cilj 3.
Obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima

Strateški cilj 4.
Poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru

Perspektiva poljoprivredne politike RH u razdoblju 2021. – 2027.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2021. - 2022., IZRAVNA PLAĆANJA I SEKTORSKE MJERE

- „nova sredstva po starim pravilima” (alokacije iz VFO za 2021. i 2022. + EURI)
- Ukupno dostupno **1,75 mlrd €**

NACIONALNI PLAN OPORAVKA I OTPORNOSTI 2021. – 2026.

- logističko-distributivni centri u sektoru voća i povrća; komasacija i monitoring poljoprivrednog zemljišta; digitalizacija poljoprivrede; unaprjeđenje sustava doniranja hrane
- Ukupno **131 mln €**

STRATEŠKI PLAN ZPP 2023. - 2027.

- mjere poljoprivredne politike koje se financiraju iz proračuna EU-a: izravna plaćanja, mjere ruralnog razvoja, sektorske mjere
- Ukupno dostupno **3,42 mlrd €**

Akcijski planovi za pojedine nacionalne mjere - programi državne potpore

www.poljoprivreda.gov.hr

NPOO - Reforme i investicije unutar podkomponente

C1.5 Unaprjeđenje korištenja prirodnih resursa i jačanje lanca opskrbe hranom

Reforme i investicije		Razdoblje provedbe	Procijenjeni trošak (kn)
C1.5. R1	**Uspostava mreže logističke infrastrukture za jačanje proizvodno tržišnog lanca u sektoru voća i povrća**		**616.000.000**
C1.5. R1-I1	Izgradnja i opremanje logističko distributivnih centara za voće i povrće	1/2021. - 6/2026.	610.000.000
C1.5. R1-I2	Jačanje položaja i prepoznatljivosti proizvođača u lancu opskrbe hranom	3/2023. – 6/2026.	6.000.000
C1.5. R2	**Unaprjeđenje sustava za restrukturiranje poljoprivrednog zemljišta i komasaciju**		**263.000.000**
C1.5. R2-I1	Komasacija poljoprivrednog zemljišta	4/2021- 3/2026.	250.000.000
C1.5. R2-I2	Program trajnog praćenja stanja (monitoring) poljoprivrednog zemljišta	6/2021. - 6/2026.	13.000.000
C1.5. R3	**Digitalna transformacija poljoprivrede**		**77.000.000**
C1.5. R3-I1	Uspostava digitalnih javnih usluga	2/2020. - 9/2025.	14.000.000
C1.5. R3-I2	Pametna poljoprivreda	2/2020. - 12/2025.	50.000.000
C1.5. R3-I3	Sustav sljedivosti	6/2021. - 9/2025.	13.000.000
C1.5. R4	**Unaprjeđenje sustava doniranja hrane**		**32.000.000**
C1.5. R4-I1	Infrastrukturno opremanje banke hrane i posrednika u lancu doniranja hrane	6/2021. - 12/2023.	30.000.000
		UKUPNO	**988.000.000**

Strateški ciljevi ZPP EU

Opći ciljevi
- Poticati otporan poljoprivredni sektor
- Poticatnje zaštitu okoliša i djelovanja klime
- Ojačati socio-ekonomsku strukturu ruralnih područja

Multidisciplinarno:
- Znanje i inovacije
- Održivi razvoj
- Pojednostavljenje

CILJEVI I GLAVNA NAČELA POLITIKE

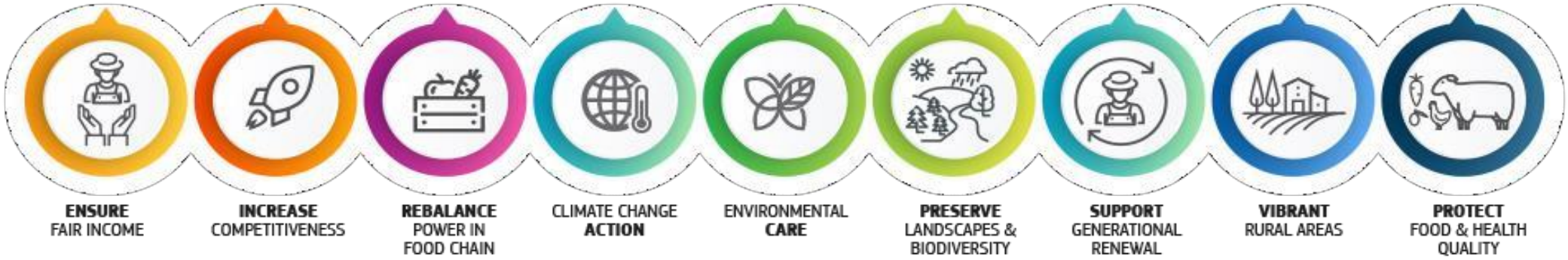

KNOWLEDGE & INNOVATION

POJEDNOSTAVLJENJE

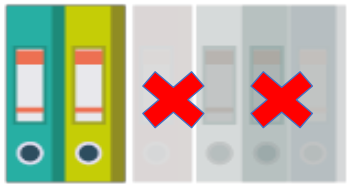

Smanjenje administrativnog opterećenja

SISTEM BAZIRAN NA USPJEŠNOSTI

Ostvariti rezultate

BOLJE USMJERAVANJE

Pravila s boljom poveznicom u skladu s nacionalnim potrebama

ZADRŽATI SNAŽNE ZAJEDNIČKE ELEMENTE

Povećati ambiciju

SPECIFIČNI CILJEVI

SO1: Poticanje održivog dohotka i otpornosti poljoprivrednih gospodarstava na području EU-a kako bi se poboljšala sigurnost opskrbe hranom

SO2: Pojačanje usmjerenosti na tržište i povećanje konkurentnosti, uključujući stavljanje većeg naglaska na istraživanje, tehnologiju i digitalizaciju

SO3: Unapređenje položaja poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom

SO4: Doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama te razvoju održive energije

SO5: Poticanje održivog razvoja i učinkovitog upravljanja prirodnim resursima, kao što su voda, tlo i zrak

SO6: Doprinos zaštiti bioraznolikosti, poboljšanje usluga ekosustava te očuvanje staništa i krajobraza

SO7: Privlačenje mladih poljoprivrednika i olakšavanje poslovnog razvoja u ruralnim područjima

SO8: Promicanje zapošljavanja, rasta, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući biogospodarstvo i održivo šumarstvo

SO9: Poboljšanje odgovora poljoprivrede EU-a na društvene zahtjeve u pogledu hrane i zdravlja, uključujući sigurnu, hranjivu i održivu hranu, otpad od hrane te dobrobit životinja

Horizontalni (međusektorski) cilj modernizacije poljoprivrednog sektora poticanjem i razmjenom znanja, inovacija i digitalizacije u poljoprivredi i ruralnim područjima te promicanjem njihove upotrebe

Preporuke EK za SP ZPP RH po općim ciljevima ZPP-a

Poticanje pametnog, otpornog i diversificiranog sektora poljoprivrede sa zajamčenom sigurnošću opskrbe hranom	Jačanje zaštite okoliša i klimatske politike te doprinos ciljevima Unije u području okoliša i klime	Jačanje socioekonomske strukture ruralnih područja	Poticanje i razmjena znanja; inovacije i digitalizacija poljoprivrede i ruralnih područja te promicanje njihove upotrebe
• jačati **konkurentnost** sektora povećanjem **produktivnosti** i poticanjem malih i srednjih PG-a s većim potencijalom razvoja • jačanje položaja primarnog sektora u lancu hrane ulaganjem u **diverzifikaciju** proizvoda, promicanje proizvoda **više vrijednosti** • Veće ulaganje u **modernizaciju** poljoprivrede kroz kombinaciju nepovratnih potpora i **financijskih instrumenata**, posebno za mlade poljoprivrednike	• Povećatii **otpornost** na klimatske promjene većom primjenom mjera prilagodbe klimi • doprinos cilju **klimatske neutralnosti** do 2050.: smanjenje zagađenja zraka i povećano vezanje CO2 • doprinos cilju Zelenog plana o gubitku hranjivih tvari: bolja primjena **gnojiva** • doprinos cilju Zelenog plana o ekološkoj poljoprivredi: održavanje rasta površina pod **ekološkom poljoprivredom** • doprinos cilju Zelenog plana o **bioraznolikosti**: osigurati dovoljne površine poljoprivrednog zemljišta s raznolikim krajobraznim obilježjima, povećati povezanost staništa, održavanje ili obnova statusa zaštićenih staništa i vrsta u poljoprivredi i šumama	• doprinos razvoju **privlačnijih** ruralnih prostora • koristiti prilike za razvoj **biogospodarstva** • doprinos cilju Zelenog plana o smanjenom korištenju **antimikrobnih tvari**	• Jačati sustav znanja i inovacija u poljoprivredi (**AKIS**) kako bi se povećala održivost, uspješnost i konkurentnost poljoprivrednog sektora • iskoristiti prednosti **digitalne tehnologije** za razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnih područja

Potencijali i prednosti sektora

- Raznoliki agroekološki uvjeti za proizvodnju
- Neograničen pristup tržištu EU
- Mogućnosti financiranja iz proračuna EU
- Dobra cestovna infrastruktura
- Uska povezanost sa brojnim drugim sektorima

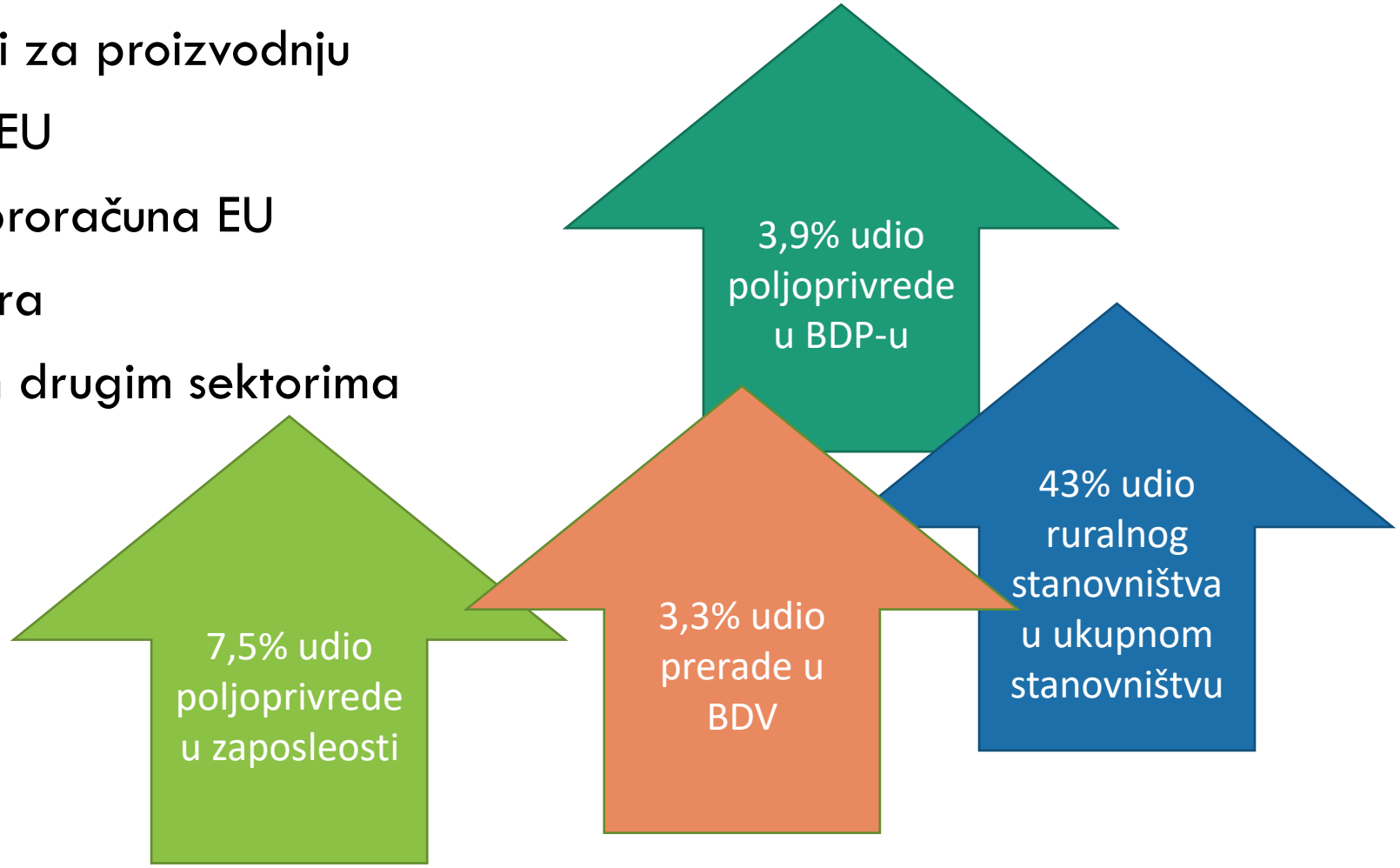

Usporedba s prosjekom EU

hrvatski poljoprivredni sektor zaostaje u konkurentnosti i produktivnosti

kod okolišno/klimatskih pitanja povezanima s poljoprivredom (npr. bioraznolikost, emisije stakleničkih plinova), ostvaruje bolje rezultate

generacijska obnova i dalje je izazov kao i u mnogim drugim ZČ

ruralna područja suočavaju se s negativnim demografskim kretanjima, depopulacijom i nedostatkom osnovne infrastrukture

ZPP – novi model provedbe (1)

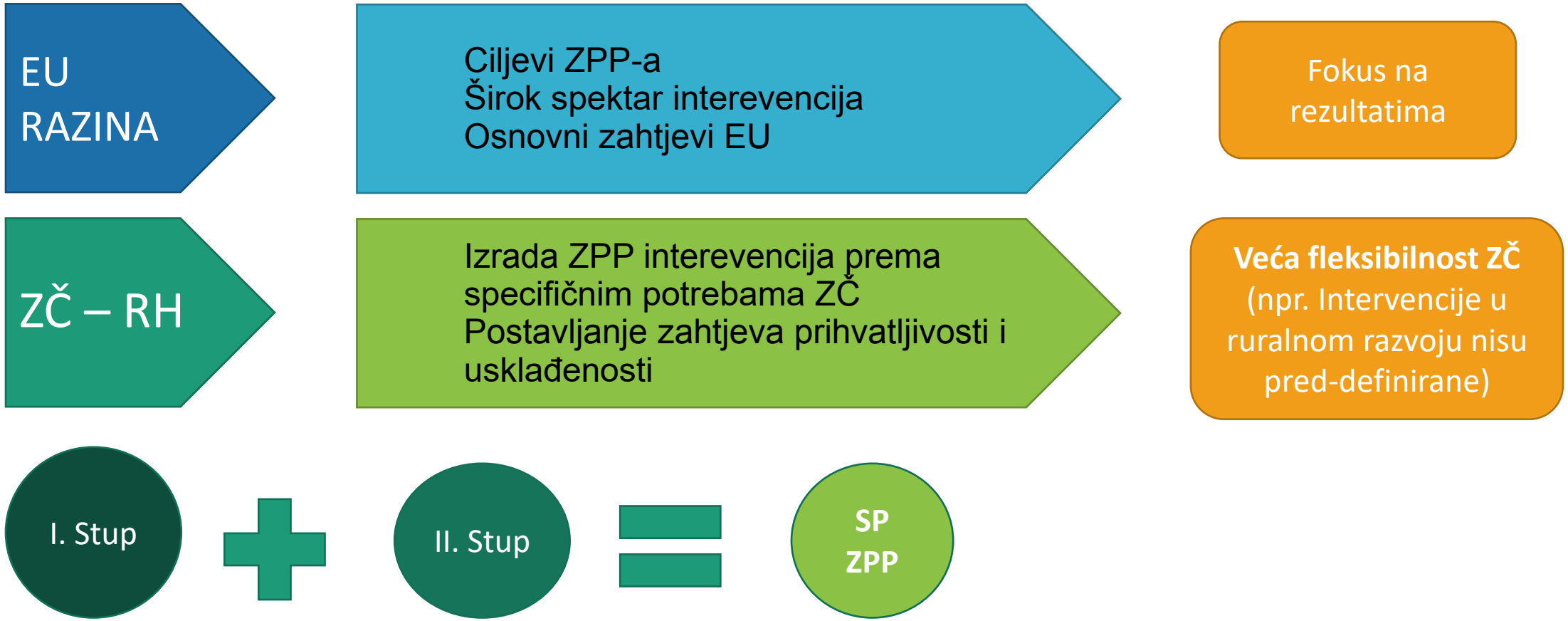

ZPP – novi model provedbe (2)

- Osnovni elementi modela:
  - strateški planovi država članica: pregled mjera kojima država članica doprinosi zajedničkim ciljevima EU
  - financijsko planiranje: uključujući jedinične iznose i godišnje alokacije po intervenciji
  - pokazatelji: planiranje ostvarenja ciljeva za svaku mjeru
  - praćenje ostvarenja: godišnja izvješća o ostvarenju, godišnji sastanci,
  - pregled ostvarenja, dozvoljena odstupanja

- Fokus u pregovorima: osigurati ostvarenje načela novog modela; provedba bez dodatnog kompliciranja sustava

ZPP – novi model provedbe (3)

EU

EU specifični ciljevi

Set zajedničkih pokazatelja (indikatora)

Široki tipovi intervencija

ZČ

Identifikacija potreba

Intervencije prilagođene prema potrebama

Provedba / napredak prema ostvarenju ciljeva

Veza između ciljeva i potreba poljoprivrednog sektora

STRATEŠKI CILJ	RAZVOJNA POTREBA
I. Povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora	1. Povećati dodanu vrijednost poljoprivredne proizvodnje 2. Povećati pravičnost dodjele potpore dohotku 3. Unaprijediti povezanost u lancu od proizvođača do potrošača. 4. Unaprijediti poduzetničke sposobnosti proizvođača u poljoprivredno-prehrambenom sektoru 5. Uskladiti proizvodnju sa zahtjevima tržišta 6. Poticati veće sudjelovanje proizvođača u sustavima kvalitete 7. Unaprijediti vještine radne snage u poljoprivredno-prehrambenom lancu
II. Jačanje održivosti i otpornosti poljoprivrede na klimatske promjene	8. Poboljšati okolišnu održivost poljoprivrednih praksi 9. Unaprijediti usklađenost između proizvodnih sustava i okolišnih uvjeta 10. Više i učinkovitije koristiti instrumente za upravljanje rizicima 11. Unaprijediti funkcioniranje tržišta poljoprivrednim zemljištem
III. Obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima	12. Unaprijediti koordinaciju i komplementarnost između intervencija u ruralnim područjima 13. Unaprijediti javnu infrastrukturu u ruralnim područjima
IV. Poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru	14. Potaknuti ulaganja usmjerena u tehnologiju i inovacije 15. Unaprijediti pristup istraživanjima i razvoju te korištenje znanja i tehnologija u poljoprivrednom sektoru

Poljoprivreda i ruralni razvoj u slijedećem periodu

Investicije usmjerene na digitalnu i zelenu tranziciju, produktivnost i konkurentnost

Pojačana briga za okoliš – dodatna plaćanja

Dodatna potpora za mlade poljoprivrednike

LEADER – predodređena minimalna omotnica za provedbu LRS

Aktivnosti

- A: ***Usmjeravanje javnih sredstava***
  - Ulaganja u proizvodnju, tehnologiju i inovacije
  - Preraspodjela potpore dohotku
- B: ***Povećanje klimatske i okolišne održivosti***
  - Potpora praksama korisnima za okoliš, klimu i dobrobit životinja
  - Poboljšani pristup agro-okolišnim podacima
  - Poticanje ekološke proizvodnje
  - Navodnjavanje
  - Bolje upravljanje poljoprivrednim zemljištem
- C: ***Razvoj domaćih tržišta***
  - Poticanje partnerstava
  - Jačanje sustava kvalitete i sigurnosti hrane
  - Razvoj logističkih centara
- D: ***Osnivanje i razvoj poslovanja***
  - Smanjenje regulatornog opterećenja
  - Unaprjeđenje fiskalnih uvjeta
  - Instrumenti upravljanja rizicima
  - Potpora pokretanju poslovanja
- E: ***Nove prilike za rast***
  - Ruralna infrastruktura
  - Izrada i provedba strategije biogospodarstva
  - Poljoprivredno-gastronomski turizam
  - Uvođenje programa za razvoj vještina
- F: ***Objedinjavanje znanja i inovacije***
  - Jačanje veza sa znanstvenim institucijama
  - Središnji poljoprivredno-informacijski sustav
  - Digitalizacija protoka informacija
  - Poticanje inovacijskih partnerstava

Povećanje vrijednosti poljoprivredne proizvodnje do 2030. na 30 milijardi kuna

STRATEGIJA	I. Povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora		II. Jačanje održivosti i otpornosti poljoprivrede na klimatske promjene		III. Obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima	
	Povećanje produktivnosti rada za 60 %		**Udio prehrambene industrije u BDP-u za 20%** **Udio broja mladih poljoprivrednika nositelja ili odgovorne osobe gospodarstva 30%**		**Udvostručenje prosječnog dohotka poljoprivrednika i smanjivanje stope siromaštva u ruralnim područjima za 25%**	
	Povećanje broja svinja u tovu iz domaćeg uzgoja za 35% **Govedarstvo povećanje za 20%** **Moderne površine pod trajnim nasadima proširene za 5,000 ha** **Uzgoj u zaštićenim površinama povećan za 500 ha**	**Smanjenje korištenja pesticida za 25%** **Povećanje udjela proizvodnje energije iz OI obnovljivih izvora u poljoprivredi za 15%** **Navodnjavanje dodatnih 25,000 ha poljoprivredne zemlje**	**20 regionalnih Skladišno-distribucijskih centara s pratećima uslugama za svježe proizvode** **Povećanje udjela proizvođača koji sudjeluju u kratkim lancima opskrbe za 30%**	**Utrostručenje broja projekata mladih poljoprivrednika** **Udvostručenje broja projekata za stvaranje i razvoj malih gospodarstava**	**Udio populacije u ruralnim područjima koja ima pristup novoj infrastrukturi i temeljnim uslugama povećan za 40%** **Povećanje udjela broja ljudi zaposlenih u biogospodarstvu i industriji hrane na 8%**	**Udio ZPP financiranja u razmjeni znanja i inovacija – 2,5%**
	A. Usmjeravanje javnih sredstava u poljoprivredno-prehrambenom sektoru	B. Povećanje klimatske i okolišne održivosti poljoprivrede	C. Razvoj domaćih Tržišta poljoprivredno-prehrambenih proizvoda	D. Poticanje poduzetnika na osnivanje i razvoj poslovanja u poljoprivredi	E. Korištenje novih prilika za rast	F. Objedinjavanje poljoprivrednog znanja i inovacija

TIPOVI INTERVENCIJA U STRATEŠKOM PLANU ZPP-A

IZRAVNA PLAĆANJA

- osnovna potpora dohotku
- dodatna preraspodijeljena potpora
- dodatna potpora za mlade poljoprivrednike
- dobrovoljni programi za klimu i okoliš (eko-sheme)
- proizvodno vezana potpora
- zaokruženi iznos za male poljoprivrednike

SEKTORSKI PROGRAMI

- vino
- pčelarstvo
- voće i povrće

RURALNI RAZVOJ

- klima, okoliš i ostale obveze upravljanja
- područja s prirodnim ograničenjima
- specifična ograničenja zbog obveznih zahtjeva
- ulaganja
- uvođenje mladih poljoprivrednika
- upravljanje rizicima
- suradnja
- razmjena znanja i iskustava

Financiranje SP ZPP 2023. - 2027.

IZRAVNA PLAĆANJA **1.873.851.185**	**% alokacije**
Osnovna potpora dohotku	38
Dodatna preraspodijeljena potpora	20
Dodatna potpora za mlade poljoprivrednike	2
Dobrovoljni programi za klimu i okoliš (eko-sheme)	25
Proizvodno vezana potpora	15
SEKTORSKE INTERVENCIJE	iznos
Vinska omotnica	52.050.000
Pčelarski program	9.566.450
Voće i povrće	

- najviše 5% omotnice za izravna plaćanja za sektorske mjere
- najviše 13% za proizvodno vezana plaćanja
- barem 35% omotnice za ruralni razvoj za mjere namijenjene klimi i okolišu
- barem 25% omotnice za izravna plaćanja za eko sheme
- barem 5% omotnice za ruralni razvoj za LEADER program

RURALNI RAZVOJ **1.458.079.005 EUR**	**% alokacije**
Klima, okoliš i ostale obveze upravljanja (M10, M11, M14)	26
Područja s prirodnim ograničenjima (M13)	10
Specifična ograničenja zbog obveznih zahtjeva (NATURA šume)	1
Ulaganja	41
Mladi poljoprivrednici	5
Upravljanje rizicima	4
Suradnja (LEADER, EIP, PO, oznake)	7
Razmjena znanja i iskustava (M1,M2)	2
Tehnička pomoć	4

Razvoj ruralnih zajednica - „bottom-up”

LEADER
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

1991

LEADER + CLLD
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj + Europski socijalni fond + Europski fond za regionalni razvoj + Europski fond za pomorstvo i ribarstvo

2014

PAMETNA SELA

2017

Vizija ruralnih područja do 2040. godine

2021

LEADER + CLLD + PAMETNA SELA

2023

LEADER Community-Led Local Development

Community Led Local Development

CORK 2.0 DECLARATION "A Better Life in Rural Areas"

SMART VILLAGES Pilot Project

SMART RURAL 21

smartalps Alpine Smart Villages

SMART Village INFORMATION TECHNOLOGY

SMART VILLAGE NETWORK

LEADER u razdoblju 2023. – 2027.

Min 5% omotnice EPFRR
za provedbu LEADER-a

LAG-ovi

„NETWORKING”
ISKUSTVO
FINANCIRANJE

- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
- EIP-AGRI; Obzor EU
- ESIF 2021. – 2027.
- Drugi izvori financiranja

HODOGRAM

Konzultacije dionika: analize, potrebe i prioriteti
svibanj – listopad 2021.
Dorada dokumenata, neformalne konzultacije s EK i formalne s OzP
srpanj – studeni 2021.
Službena dostava dokumenta SP ZPP RH u EK
prosinac 2021.
Odobrenje SP ZPP RH
druga polovica 2022.
Početak provedbe SP ZPP
siječanj 2023.

Hvala i raspravimo....